

ACC. N:R. M. 9689:1-16.Landskap: SkåneUpptecknat av: A. B. Kroth

Härad: _____

Adress: LundSocken: ÄngelholmBerättat av: Herr Otto JohanssonUppteckningsår: 1943.Född år 1871 i ÄngelholmLUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Mo arkivader.	s. 1.
Tj. ämste folkhet.	s. 1.
"Julabord."	s. 1-2.
Julgran.	s. 2, 4
Julstiggare. och fattiga.	s. 3.
Knutsgrubbar.	s. 4.
Kärlar framför dörren.	s. 4.
Jullottan.	s. 4-5.
Julklappar.	s. 5.
Matordning u. julen.	s. 6.
Annan dygnet.	s. 6.
Julleals.	s. 6.
Gravarna pyntades till julen.	s. 7.
Plädpartier.	s. 7.
3:e torsdagen i Tor.	s. 9.
Majsjüngning i midsommar o. majstang.	s. 10-12.
Begravning o. bröllop, majsning.	s. 13.
Gamla hils, m. m.	s. 14-16.

Här var ingen särskild julmarknad.
Vi hade däremot två stora mark-
nader. Den största som var på hö-
sten hade i 3 dagar. Det var alltså
marknad.

Tjänstefolket sökte de nya plat-
ser och bönderna sökte nya diängar
och jigrar. Men det var aldrig någon
fin stau som tog plats på landet.
Husarna brukade däremot få
permission på hösten och hjälpa
bönderna med hösten. På sommaren
låg de på Bonnyngs hed och hade
örningar.

Det var aldrig någon julskytning
för utom med leksaker och klän-
nagerkran. De hade de lavat fram

pi ditharens alla möjliga sorters
lekaker. Di skulle alla pyjka och
flickor springa omkring och titta på
dessa s. k. "julabond."

Di fick man sätta sofflorna i för-
stugan innan man gick in. Den
förste som sedan gick ut brukade
sparka omkring sofflorna i första-
gan ridån blev ett förfärligt slags-
mål.

Guldsmidd handkejs man som hade
modaffär brukade ha julabond och
det hade killekejs också.

De hade mycket sådant hram som
skulle hänga i julgransen. Alla - även
den fattigaste - skulle ha julgran.
Julgräset var däremot inte bruk.

ligt.

Stadsbefolkningen hade ej så god råd till mat som landsbefolkningen. Det var också många jul-tiggare. Tisdagen och onsdagen fick alla fattiga bara 2 tiggde bröd och där de ej kunde ge bröd gav de en 2-öring i stället. Vid jul fick jul-tiggarna stora sigbullar.

Vid jul fick också alla de fattiga gå in på Rådhusgården och där delades ut risgryn och ljus och fläsk o.s.v. Det var staden som där skänkte mat till de fattiga.

Att resa julgrupp på torget började
man med 1924 eller 1925.

Tredde dag jul eller knut. Buktade
folk klä ut sig till knutgubbar
och körde ut julen. De gick om-
kring och sjöng. Den tiden är nu
nutt bortlagt. Det var utifrån Abbe-
laga och Kacadal som knutgubbar
nu kommo. Ängelholmsborna gick
inte ^{gärna} som knutgubbar på dessa tid.
Det var alltid yngre som knut-
gubbarna bjögde och som sen delades
mellan dem.

Vid jul sälls de alltid upp här och
framför dörren.

Vid julottan buktade de sätta

glas i fröströen. När de kom hem från
julotten brukade de sitta och
beräkna deras julglöggens besvär-
sa. De sade att de skulle "glögga" hos
vännerna. Annars gick man ej bort
pi kök pi juldagen - det var först
efter julen.

Julklapparna brukade kastas in
för att mottagarna ej skulle få tag
i givarna om det var vänner eller be-
kanta och annars inte kunde sin famil-
jen. I vår hem hade vi alltid en
brante som delade ut julklapparna.
Han var klädd i röd mössa och
en avgränsad päls - med häret ut si-
ledes.

Här har de aldrig brukat bliva in

julen - endast våren - 1 maj. Blir en
vår har de gjort här i all min
tid.

Lingjulaften dogrades i grytan.
På julaftenskvällen åt man fisk och
gröt och på middagen stod bordet
dukad med syltar, korv och fläsk som
äts kallt. Man skulle rimma sin
gästen och den som fick mest delar:
gästen sades bli först gift. Hälva jul-
aftnen hade man aldrig dans och
lekar.

Aumandagen var det alltid s.k.
Aumandags bal på Thor eller gästgivare-
gården som det då kallades.

Julhelssan made nästan ändå
sin fastan.

Läppjoker och geriller, både de mer
sammestående och de som var
gifta var bjöda hem till mästern
på julafton. De höjde liksom till
smästarens familj.

Det höjde också till att man skulle
pynta gravarna vid julen - man
lade kransar av gräs på gravarna.

Släktpartier anordnades i
för det var när och man höllade
alltid fin strömgel och i för man
till något utvändhus t. ex. Muga-
tedens gästgivargård eller Hotsen Hys-
pet i Skåderiken och där ordnades dans.
och i fin laudet brukade de ord.

ACC. N:R M. 9689:8.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

na stidpartier och fars in till
stan. När de kom från till målet
skulle de ha varm punch. Hotel
Kypet har funnits nu hamnen
byggdes i Skälderviken 1859. Det byggdes
då som en vanlig krog till hamn-
byggarena och i min barndom var
det en vanlig krog. Li ~~had~~ var det en
byggnad som låg i vinkel mot sjötra
restauranten och där var en danssal
som då användes vid stidpartier.
na b. ex.

ACC. N:R M. 9689:9.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Frede torsdagen: Vi skulle de
lägga sig i dagsljus.

De talade också om att hålla skym-
ning. Det var en vilopaus som
arkivaren hade i sin ljustän-
des på kvällen så arbetade de li-
tet längre vid ljusstänet i stäl-
let.

Ungarna gingo om varit i sin
barndom. De brukade gå ut på lan-
det och springa och sitta på ägg. Sen
var det äggvillor med dans bak-
efter. Och då smulades alla ungdomar-
na om var sin med och springa
och skulle dricka äggvillor. De fick
alltid vara i något hem där det
var gott om plats.

Det var alltid konkurrens mellan
dem och de ungdomarna från landet
som också gick omkring och spring och det
blev alltid kalabalik när de träffa-
des.

balak

Det nu bars vid middommens
om de dödade på Vans bakgård.
Det nu mer staus societet som höll
ditt där. De präktiga byggena räk-
nades ännu till staus societet. Bygga-
na voro mycket ansedda för. De
fick ju lämna förhållande byggnader
för att få utöva hantverk.

Uppå på backen på Truskeberg - hade
de majstäng middommaraften
och då bjöd Gubben på gratis kaffe
och råghöron.

Ännu andra kvällen brukade
de dansa på Truskeberg. Sen backen
jämnades ut och äldersdomshem-
met byggdes flyttades majstängan
till "jerusalem". Den restes då inne

ACC. N:R

M.

9689:12.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

pi Jerusalemens bakgård mot an-
dén. Sen blev det ju majstången
pi flera ställen som t. ex. vid järn-
vägsstationerna. Men pi 1870-talet fanns
det bara majstång pi Truskelberg.

ACC. N:R M. 9689:3.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Vid besökningarna såttes det upp grannar
vid dörrarna och skeddades grannar på
gatan. På landet brukade de
dessutom vid bröllop resa många
björkar vid dörrarna.

Tells hus vid Karl XV:s bes var
uppfört som logement för arbetarna
när bren byggdes. Där språkade det.

I Ormehovska trädgården låg
ett gammalt ruckel som kallades
för språkstället. Där hade aldrig
blott några i min tid för det skulle
göra vi inga ville bo där. Vi tana
om alltid vi sålde för att gå dit -
och ingen vågade gå dit för att
matta feukt. Men ägarinnan var
när vi så ville mot oss. Det stod all-
tid en korg med feukt i porten
och den fylldes varunda dag. Och när
vi gick förbi ^{vi var} till skolan som var
inrymt i "Fransös" så fyll vi fylles
fickorna med äpplen, päron och plom.

ACC. N:R

M. 9689:15.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

mm. Det var vi mycket frukt-
bärgården för.

Varenda handlande hade dess-
utom lantgårdar och likaså en
del städgårdsmästare.

Man har ju Ängelholmen pastorat till-
samman med Allums Sjöbygby. Men
för gick ju barnen från Allums Sjö-
bygby till Ängelholmen när de skulle
konfirmeras. Då var det slagsmål
mellan Allums Sjöbygby pojkar och
statspojkar som behövde följa
dem upp till Ängelholmen.

För var det också alltså slags-
mål mellan folkskolan och läro-
verket. Folkskolebarnen kallades för
\$grisar och läroverksbarnen för kon-
sar.

Drängarna behövde slåss med
husarna.